

NEKROLOG.

Nils Edward Forssell.

Den Entomologiska Föreningen har nyligen förlorat en af sina varmast intresserade medlemmar, föreståndaren för Veterinärinrättningen i Skara, professorn, riddaren af Kgl. Nordstjärne- och Wasa-ordnarne, medicine-heders-doktorn NILS EDWARD FORSSELL, som aflid i Karlsbad den 5 Juni 1883 kl. 4,45 f. m. vid nära 62 års ålder af akut inflammation i magsäcken, ådragen under resan till Karlsbad, sannolikast under den stormiga färden öfver Östersjön.

Professor FORSSELL var född i Vestmanland den 31 Augusti 1821 och egnade sig till en början åt farmaceutiska studier samt aflade 1840 i Södertelje farmacie-studiosi examen. Antagen 1844 till elev vid veterinärinrättningen i Stockholm, som då egde till föreståndare den framstående veterinären, öfverdirektören S. A. NORLING, utexaminerades FORSSELL från nämnda läroverk såsom djurläkare 1847. Redan sistnämnda år blef han anställd såsom adjunkt och andre lärare vid veterinärinrättningen i Skara samt tjänstgjorde derjämte under åren 1852—1857 såsom läns-veterinär i Skaraborgs län. Han förordnades 1856 till andre lektor och 1858 till föreståndare och förste lektor vid nämnda veterinärinrättning, för hvars bestånd och utveckling han allt sedan kraftigt och verksamt med outtröttligt nit arbetat, och öfver hvars verksamhet och förvaltning han årligen sedan 1861 afgifvit tryckt berättelse. Han utgaf åren 1865—1866 Skara veterinär-inrättnings tidskrift och har skrivit en mängd tidskriftsuppsatser och afhandlingar på veterinärvetenskapens område. FORSSELL erhö

vid Upsala universitets jubelfest 1877 hedersdiplom såsom medicine doktor, en utmärkelse som glädde honom mycket och hvaraf han gjort sig väl förtjänt genom sina vetenskapliga sträfvanen i många riktningar, samt tilldelades 1880 professors titel. Han har företagit flera resor i vetenskapliga ändamål, såsom till Portugal och Brasilien 1846—1847, till England och Skotland (med statsanslag) 1857 samt till Danmark, Holland, Belgien och Frankrike 1866. Af svenska läkaresällskapet var han medlem samt hedersledamot af K. Veterinärsällskapet i London m. fl. lärda samfund.

Under många år led den verksamme mannen af sockersjuka (Diabetes mellitus). Sin egen sjukdoms historia och huru han funnit för sin del bäst att ordna dieten med afseende på denna sjukdom och dess behandling skildrade han i ett föredrag inom medicinska sektionen af Skandinaviska Naturforskaremötet i Stockholm i Juli 1880. Detta föredrag, som väckt mycken uppmärksamhet, har sedan af honom särskildt utgifvits. Sockersjukan förorsakade tyvärr, att han under senare åren af sitt lif led af småningom tilltagande svart starr, till följd hvaraf han förlorade synförmågan å högra ögat, under det å det venstra samma sjukliga process började uppstå, så att fullkomlig, obotlig blindhet snart varit att befara. Då professor FORSSELL således numera var urståndsatt att fullgöra sina åligganden vid veterinärrättningen, beviljade innevarande års riksdag, med afseende å FORSELLS långvariga, förtjänstfulla och nitiska verksamhet vid nämnda läroverk, åt honom en årlig pension efter afskedstagandet till belopp af 3,200 kronor, men beslutet härom hann icke att före hans död expedieras.

Professor FORSSELL hade för afsigt att för sina återstående dagar till hösten bosätta sig i hufvudstaden, men döden tillintetgjorde beklagligen denna hans afsigt.

NILS EDWARD FORSSELL var född till naturforskare. Hans iakttagelseförmåga var skarp och han hade ögat ständigt öppet för naturens företeelser. Naturen älskade han oändligen varmt af hela sin själ, och han egde ingen större fröjd än att få göra utflykter till de herrliga nejderna å Westergötlands siluriska berg såsom Kinnekulle, Billingen, Mösse och Ålleberg, o. s. v. Den som med innerlig saknad skrifer dessa rader har haft många

tillfällen att erfaras, huru införlifvad FORSELL var med naturen och huru lycklig han var i dess sköte. Också belönades ofta hans forskningsnit af alma mater natura. Han gjorde nämligen ofta vackra fynd af sällsynta petrifikater, växter och insekter, och han har riktat många offentliga och enskilda samlingar med värdefulla bidrag.

Entomologien var jämte botaniken hans käraste sysselsättning å den tid, som kunde blifva öfrig från hans trägna ämbetsverksamhet. Hans otroliga järnflit och hans starka ordningssinne samt förmåga att taga vara på tiden läto honom medhinna långt mera än andra. Den tidiga morgonstunden, medan ännu alla andra hvilade i sömnens ro, fann honom vid arbetsbordet. Det var då som han bestämde och ordnade sina samlingar af insekter, blommor och petrifikater m. m. Det var en svår pröfning för honom, då ögonen började neka sin tjänst, så att han icke längre kunde fortfares med sina naturhistoriska studier. Hans iakttagelser inom insekternas verld, rörande deras utveckling och lefnadsförhållanden, voro mångfaldiga, och hans förfarenhet härutinnan var vida bekant inom den provins, der FORSELL företrädesvis verkat, så att förfrågningar rörande insekthärjningar och andra förhållanden i samband med insekters uppträdande ofta ställes till honom af ortens landbrukare och andra, som dertill hade anledning. Det var FORSELL ett stort nöje att, så vidt hans vetande och erfarenhet räckte, lemna utredning och svar på de framställda frågorna. Det är att beklaga, att hans rön och iakttagelser icke blifvit af honom samlade och utgifna, men han ansåg själf sina iakttagelser icke förtjäna offentliggörande. FORSELL var en bland dem, som tidigast väckte tanken på bildandet af en Entomologisk Förening i Stockholm och han utvecklade denna tanke ofta i bref och samtal med vänner af entomologien, och han kan med skäl sägas vara en af upphofsmännen till den nu varande Entomologiska Föreningen. Härutinnan står Föreningen i en outplånlig skuld till honom.

Hans bortgång, som väl icke kunde anses vara långt aflägsen efter en så mångårig sockersjuka, kom dock som en smärtsam öfverraskning och har lemnat ett stort tomrum i den talrika vänkretsen. Närmast sörjes han af efterlevande fem barn, bland hvilka ende sonen nyligen med utmärkelse fullbordat sin filoso-

fiska grad och blifvit kallad till docent i botanik i Upsala. Af de fyra döttrarna äro tre gifta. Men utom af familjens medlemmar sörjes och saknas han af talrika lärjungar och icke så få beundrare. Äfven hans vedersakare i striden om Skara veterinärinrättning torde icke kunna undgå att deltaga i den gärd af aktning, som, *ere perennius*, skall ständigt omhägna den ovanligt begåfvade mannens minne.

Oskar Th. Sandahl.